

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

75. An quis incurrat irregularitatem, si volvat, v. g. infirmum, si cibum ei exhibeat, & similia faciat, ex quibus sequatur mors, aut eius acceleratio?
Et infertur Sacerdotes, & Religiosos posse ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

§.1. Quidam Sacerdos per multos annos exercue-
rat artem Medicinæ: nec contentus de his,
quæ alibi scripseram, quæ sivit à me, an peccasset mor-
taliter: nam in posterum volebat jam dispensationem
petere à Summo Pontifice. Respondi, aliquos asserere
re ipsam non peccasse mortaliter. Et idem Martinus de
San Ioseph, in *Non Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 11. de Or-
dine, num. 2.* Sic ait. Dizen graves Auctores, quæ les est
prohibido a los Clerigos el exercitar Oficio de Medi-
cos, aunque no corten, ni quemen, por que es ocupa-
cion seglar vedada por todo el titulo, ne Clerici, vel
Monachi. Pero yo juzgo es muy probable la senten-
cia de otros, quæ afirman no les estã prohibido a los Cle-
rigos ser Medicos; por que no ay Texto en todo el
Derecho, quæ lo reprueve; antes parece lo aprueva
el cap. Ad aures, de ætate, & qualitate. Donde Cle-
ment. III. responde a un Canonigo Colonienſe, quæ
non avia incurrido en irregularidad, por que se le mu-
rio el enfermo, a qui en avia curado. Ita ille, qui cū-
Covarraviam, Cardinalem, Sã, Molinam, Henriquez,
Sayrum, & Bonacinam. Et quidem non possum, nec
debeo huic opinioni, tantorum virorum auctoritate
fulcitæ, notam improbabilitatis inurere; imò puto
eam probabilem.

2. Sed contrariam esse veriorē, existimo; quam
docet Sylvester, Rosella, Angelus, Armilla, Navarus,
& Sanchez, quos citat & sequitur Castrus Palauſ. *to. 3.
tract. 16. disp. 4. punct. 13. §. 2. num. 3.* Dico igitur exerci-
tium medicinæ esse Clericis, & Religiosis interdictum,
ex cap. Clerici 2. de Vita, & honestate Clericor. & ex c. 1.
& segg. Ne Clerici vel Monachi: quibus Textibus ge-
neraliter Clericis, & Monachis interdicitur sæcula-
ria officia. At hoc officium Medici, & Chirurghi etiam
citã incisionem, & aduſionem nimis sæculare est, &
statum Religiosum dedecens: Ergo ex hac parte pro-
hibitiō censetur. Vnde & ad rationem contrariorū
concedo, nullum esse Textum, quo exercitium Medi-
cinæ, vel Chirurgiæ citã incisionem, vel aduſionem
prohibeatur specialiter, & expresse: nego tamen, non
esse Textum, quo sub generalibus verbis prohibitiō
non sit. Ad Textum in cap. ad Aures, dic verum esse,
hoc officium non esse Clericis, & Religiosis prohibi-
tum ob periculum mortis; sicut est prohibitiō, cū
exercetur per incisionem, vel aduſionem; sed ob in-
decensiam; eaque de causa non inducit irregularitatem
morte sequuta, si debita diligentia apposta est: illam
verò inducit, cū per incisionem, vel aduſionem
exercetur. Et ita hanc sententiam præter Palauſ, &
alios penes ipsum, tenet Garcias in *Summa Theol. mor.
tr. 1. diff. 2. dub. 7. n. 2.* Vide etiam Machadam, *tom. 1.
lib. 4. part. 1. tract. 13. docum. 6. n. 1.*

3. Certum est tamen, Religiosum, & Sacerdotem
à peccato liberari, si hoc officium citã mortis pericu-
lum exerceant causa pietatis, ac proinde gratis circa
personas miserabiles, vel cognatas; quia sic exercitum
non est officium sæculare, statum Ecclesiasticum, &
Religiosum dedecens, sed potiùs illi conforme. Ita
Doctores citati.

RESOL. LXXV.

An quis incurrat irregularitatem, si voluat, v. g. infirmum,
sibi eum exhibeat, & similia faciat, ex quibus sequa-
tur mors, aut ejus acceleratio?
Et infirmum Sacerdotes, & Religiosos posse servare infir-
mis, etiam constitutis in ultimo vita, & eos voluere in
lecto, & reliqua exhibere cum prudentia absque metu
irregularitatis. Ex p. 5. tr. 3. Ref. 117.

§.1. Scio aliquos Religiosos ex his actionibus ab-
stinere metu irregularitatis, sed immeritò. Ideo
Tom. V.

asserō cum Avila de cens. part. 7. disp. 6. sect. 1. dub. 8.
quod si quis bona fide det aliquid moribundo, ex quo
sequatur mors, vel acceleratio, licet aliqua sit culpa,
non erit irregularis, nisi sit culpa lata, & si habet ser-
pulum, deponat illum consilio viri prudentis. Vnde in
tali casu non facile formandus est scrupulus. Idem di-
cendum est de illo, qui bona fide revolvit infirmum, ut
commodius cibum subministret, vel magis quiescat,
nam licet acceleretur mors, non erit irregularis nisi ex
lata culpa nimis acceleraretur. Ita Sotus lib. 3. de just.
quæst. 1. art. 9. col. 4. Cajet. 2. 2. q. 64. art. 8. qui infert,
quod est valde notandum, Sacerdotes & Religiosos
servire infirmis etiam constitutis in ultimo vita, &
eos voluere in lecto, & reliqua exhibere cum pruden-
tia, quæ in hujusmodi consuetudine est; nam quidquid in
hoc licet laicis, licet etiam Clericis. Ita Avila; cui adde
Bonacinam de cens. disp. 7. q. 4. punct. 7. n. 12. Henric.
lib. 14. c. 15. n. 5. Suarez de cens. disp. 47. sect. 7. num. 3.
Vgolinum de cens. cap. 19. §. 3. & alios penes ipsos.

RESOL. LXXVI.

An Clerici in Sacris, & Beneficarij assistentes, quando
reus in periculo suspenditur, incurrant irregularita-
tem, & peccent mortaliter?

Idem est dicendum de Religiosis. Ex part. 4. tract. 2.
Resol. 35.

§.1. SI intersunt nullam præstando auctoritatem,
non incurunt irregularitatem, peccant tamen
mortaliter, ex cap. sententiam sanguinis, ne Clerici vel
Monachi, secundum Sayrum de censur. lib. 6. cap. 18.
n. 20. & alios. Alij putant peccare tantum venialiter,
si assistant ex curiositate ob parvitatem materiæ. Ita
Suarez de censur. disp. 47. sect. 4. num. 10. Avila part. 7.
disp. 5. sect. 2. dub. 14. quia licet Clericis sit prohibitum
in dicto Canone se immisceant in causa sanguinis,
tamen hæc materia est levis.

2. Sed ego puto Clericos etiam in Sacris, Benefi-
ciarios, & Religiosos assistendo tantum executioni
sententiæ mortis, non peccare, neque venialiter,
quia Canones hoc prohibentes videntur contraria
consuetudine abrogari. Adde quod Vgolinus de irreg.
c. 5. §. 3. n. 3. asserit jura id prohibentia intelligenda esse
de Clericis auxilium & favorem sua præsentia præ-
stantibus.

RESOL. LXXVII.

An Sacerdotes ducentes reum ad furcam, incurrant irre-
gularitatem hortando illum, ut scalam ascendat, vel ac-
celerando executionem insititiam, etiam notabiliter?

Et aliqua alia circa hunc actum explanantur, in quo non
incurunt irregularitatem ex defectu lenitatis, nisi tan-
tum ministri iustitiæ, & non alij.

Et tandem notatur Sacerdotes posse sine periculo irregu-
laritatis ministrare infirmis, vertere eos ex latere ad
latus, vel transmutare de lecto ad lectum, vel eis po-
tum, aut cibum porrigere, licet ex his actibus præter
intentionem mors citius sequatur. Ex part. 3. tract. 5.
& Misc. 1. Refol. 80. alias 79.

§.1. Hæc resolutio pulchra erit, & maximam con-
solationem legenti præbebit. Aliqui Docto-
res supradictas actiones ab irregularitate excusant, ra-
tione indeliberationis, vel ratione parvitatis materiæ,
& ita docet Henricus lib. 14. cap. 12. num. 7. Avila de
cens. part. 7. disp. 5. sect. 2. dub. 1. §. 8. Reginaldus in praxi
tom. 2. lib. 30. tract. 2. cap. 9. num. 103. Molina de iu-
rit. tom. 4. tract. 3. disp. 74. num. 4. Layman in Theolog.
moral.

Sup. contēdis
in hac Ref.
infr. in ref.
79. & ex ref.
80. lege §. 1.
per totum, &
ex ref. 84. à
lin. 6. & infe-
rius in tr. 10.
ex ref. 70.